

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Херсонський державний аграрно-економічний університет
(м.Херсон-Кропивницький, Україна)

ВШТІІІ Академія Прикладних Наук м. Познань
(Республіка Польща)

Інститут статистики та економетрики, Кільський університет
імені Христіана Альбрехта (Німеччина)
Університет Дюкейн, Пітсбург
(США)

Латвійський університет біологічних наук та технологій
(Латвія)

Львівський національний університет природокористування
(м.Львів, Україна)

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
(м.Тернопіль, Україна)

Університет Григорія Сковороди в Переяславі
(м.Переяслів, Україна)

Дніпровський аграрно-економічний університет
(м.Дніпро, Україна)

Вищий навчальний заклад «Національна академія управління»
(м.Київ, Україна)

Херсонська державна морська академія
(м. Херсон, Україна)

**ЗБІРНИК ТЕЗ
за матеріалами**

Міжнародної науково-практичної конференції

**«Сучасна освіта: філософські, соціально-економічні,
поведінкові аспекти»**

18 квітня 2024 року

Херсон – Кропивницький

УДК 37.01

Відповідальний за випуск: Варнавська І.В.

Друкується за рішенням Вченої ради Херсонського державного аграрно-економічного університету протокол №8 від 30 травня 2024 року

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність та об'єктивність наданої інформації

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна освіта: філософські, соціально-економічні, поведінкові аспекти»: збірник матеріалів (18 квітня 2024, м. Херсон-Кропивницький, Україна) / за заг.ред. Варнавської І.В. Херсон-Кропивницький, ХДАЕУ, 2024. 286 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна освіта: філософські, соціально-економічні, поведінкові аспекти» за основними напрямками: теоретико-методичні аспекти сучасної освіти; комунікативна компетентність фахівця як соціально-філософський дискурс; стратегічні вектори розвитку освітнього простору та системи освіти в умовах сьогодення; соціально-економічні та науково-технічні детермінанти педагогічної інноватики в умовах глобалізації та інтеграції освітніх процесів; психолого-педагогічні фактори в системі освітньої діяльності та освітнього менеджменту; психологічні аспекти конкурентноспроможності фахівця в умовах воєнного та повоєнного часу; сучасні тренди розвитку психолінгвістики.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти та всім зацікавленим особам. За виклад, зміст, достовірність і грамотність опублікованих матеріалів відповідають автори.

УДК 37.01

@ ХДАЕУ, 2024

ЧЕПОК Р. В. КЛАСИФІКАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	144
ЮРЧЕНКО Л. І. ЕКОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ ПРИРОДООХОРОННІЙ ОСВІТИ ЗА УМОВ СОЦІАЛЬНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ	149
YANDOLA K. NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION IN THE CONDITIONS OF MODERN CHALLENGES	152
KUZMENKO. A. ACADEMIC INTEGRITY AND WAYS TO PREVENT ACADEMIC MISCONDUCT	155

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ІННОВАТИКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА
ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНИХ ПРОЦЕСІВ**

БІЛОУСОВА Т. П. ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМЕТРИКИ	158
ВЕЛНЕЧУК В., ШАЛАР О. Г., СТРИКАЛЕНКО Є. А. СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ	162
ВЕЛНЕЧУК О., ШАЛАР О. Г., СТРИКАЛЕНКО Є. А. ПРАВИЛЬНЕ ХАРЧУВАННЯ ТА ЙОГО РОЛЬ У ЗДОРОВОМУ СПОСОБІ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ	166
ГАЙША О. О., НАВРОЦЬКИЙ В. А., МАРУНЯК Н. О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН ГАЛУЗІ ПРОГРАМУВАННЯ	170
ДУМЕНКО І. В. МЕТОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ФУНКЦІЙ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ В ОРГАНІЗАЦІЇ	173
ЄФРЕМОВ А. О., ВАРНАВСЬКА І. В. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ОСВІТНЮ СИСТЕМУ	176
ІВАНЕНКО В. С., БОЛІЛА С. Ю. ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: СТРАТЕГІЇ УСПІХУ ТА ВИКЛИКИ АДАПТАЦІЇ ДО ЗМІН	179
КОВАЛЬОВ Д. В. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ГЕНДЕРНОГО ПАРИТЕТУ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНИХ ПРОЦЕСІВ	182
КУЗНЕЦОВА Т. Д., КОВАЛЬОВ Д. В. МЕТОДИКО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОНІТОРІНГУ ЯК СКЛАДОВА ГЕНДЕРНОГО ПАРИТЕТУ В УКРАЇНІ	185
МЕШКО Г. М., ГАВРИШОК О. Б. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ФАХІВЦЯ: СТАН СУЧАСНОГО НАУКОВОГО ДИСКУРСУ	188
РЯБЕНКО Г. М., МАТВІЄНКО С. В., КУДРИЧ В. П. МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНИМИ КРЕДИТАМИ БАНКУ	191
ЧУМАЧЕНКО О. А. ПОВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО КОНТЕКСТУ Д. БУРЛЮКА ТА ВІДНОВЛЕННЯ ВЕЛИКОГО ЛУГУ	194
ЧУМАЧЕНКО ЛАСОВСЬКА Г. МЕДІА ЕКОЛОГІЯ “ЧЕРЕЗ-РОСІЙСЬКОГО” ПЕРЕКЛАДУ: КОМУНІКАЦІЯ ТА МАНІПУЛЯЦІЯ	198

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ФАКТОРИ В СИСТЕМІ ОСВІТНЬОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

БОЙКО Л. М. HOW TO MOTIVATE STUDENTS IN ONLINE LEARNING	201
ВАРНАВСЬКА І. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ СИНДРОМУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ	204
МАШАРПОВА К. Б., ШАУМЯН О. Г. АСПЕКТИ ТЕХНОЛОГІЙ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ-СИРИТ	207
ХАРЛАМОВ М. І., ЧИРКІНА-ХАРЛАМОВА М. А., МИХЛЮК Е. І. ДО	210

господарство і право. 2018. №11. С.192-195.

3. Academic dishonesty – cheating and plagiarism in Ukrainian Higher education, 2017. URL: https://read.oecd-ilibrary.org/education/oecd-reviews-of-integrity-in-education-ukraine-2017/academic-dishonesty-cheating-and-plagiarism-in-ukrainian-higher-education_9789264270664-13-en.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ІННОВАТИКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЇ
ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ

Білоусова Т.П. – старший викладач
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м.Херсон, Україна

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМЕТРИКИ

Освітня система України, зокрема й вища освіта, має тенденцію переорієнтації на компетентнісний підхід. Пріоритетні такі вектори: не лише навчання та самонавчання, а й самовизначення, самоактуалізація, соціалізація та розвиток індивідуальності та креативності. Компетентнісний підхід має на меті підготовку та виховання висококваліфікованих кадрів, затребуваних на українському та міжнародному ринках праці, а також особистості, члена соціуму. Передбачає розвиток у людині здатності орієнтуватися у різноманітні непростих і непередбачуваних життєвих ситуаціях, мати уявлення про наслідки своєї діяльності, і навіть нести за них усвідомлену відповідальність. Компетентнісний підхід на економічних напрямках підготовки акцентує увагу на результаті освіти, важливою складовою якої є формування та розвиток економічного мислення здобувача. В результаті освоєння програми бакалавра у випускника мають бути сформовані загальнокультурні компетенції; загальнопрофесійні компетенції; професійні компетенції; професійно-прикладні компетенції, а також види професійної діяльності, до яких готуються

випускники програм бакалаврату. [1]. При реалізації основної професійної освітньої програми значною вимогою є використання в освітньому процесі активних та інтерактивних методів та форм організації навчальної діяльності: інтерактивні лекції, групові проекти, презентації, наукові семінари, аналіз кейсів, моделювання виробничих процесів чи явищ. У сучасних дослідженнях, окрім вищевикладеного, до інтерактивності відносять і роботу з комп'ютером та методи, які використовують комп'ютерну техніку [2]. В сучасних умовах здобувачи багато працюють самостійно, вивчаючи рекомендовану літературу та виконуючи різні види завдань. Для формування компетенцій потрібні як висококваліфіковані викладачі так й методика викладання, що дозволяє активізувати навчально-пізнавальну діяльність, розумову діяльність, підвищити рівень освіти майбутніх випускників.

Розглянемо методичні особливості навчання економетричного моделювання, що сприяють підвищенню якості економічного мислення бакалаврів. Завдання економетричного моделювання дозволяють продовжити формування умінь побудови, аналізу економетричної моделі, що виступає в ролі методу пізнання економічних процесів та явищ, та інтерпретації отриманих висновків та прийняття стратегічних рішень. Вищевказане дозволяє здійснювати формування наступних компетенцій: здатність здійснювати збір, аналіз та обробку даних, необхідних для вирішення професійних завдань; здатність вибирати інструментальні засоби для обробки економічних даних відповідно до поставленого завдання, аналізувати результати розрахунків та обґрунтовувати отримані висновки; здатність на основі опису економічних процесів та явищ будувати стандартні теоретичні та економетричні моделі, аналізувати та змістовно інтерпретувати отримані результати [2]. Процес дослідження економічного процесу чи явища за допомогою моделі зводиться до доповнення відсутніх елементів і зв'язків по відношенню до оригіналу, до їх упорядкованості та побудови загальної структури із зазначенням функціонування всіх основних її елементів та системи в цілому. Якщо моделі є невідомі елементи, вона може бути джерелом навчальної інформації. Кількість

інформації, одержувана здобувачем про об'єкт, що вивчається за допомогою моделі, є важливим критерієм методичної цінності використання цієї моделі при засвоєнні нового матеріалу. Завдання-компоненти - це завдання першого виду (підготовчий рівень). Такі завдання є допоміжними, містять готові економетричні моделі. Даним завданням ми змушені приділяти увагу, так як робота над ними допоможе знайти вирішення завдань другого виду - економетричної задачі. Частина розв'язання задачі першого виду (або все рішення цілком) може стати елементом розв'язання задачі другого виду, забезпечивши для неї якийсь висновок. Завдання підготовчого рівня може принести методичну допомогу: вона може підказати метод рішення, намітити загальний вигляд рішення та напрямок, у якому слід розпочинати роботу. До завдань другого виду належать: завдання із побудовою регресійних моделей; завдання з використанням одночасних рівнянь; завдання практичного застосування економетричного моделювання в мікроекономіці та макроекономіці; завдання економічного аналізу та прогнозування на основі тимчасових рядів.

Для створення комплексу економетричних завдань виділимо такі критерії відбору змісту: економічна фабула завдання, що сприяє мотивації вивчення відповідного матеріалу; наявність основних та доступних проблем, характерних для сфери економіки та фінансів; технологічна спрямованість процесу розв'язання, тобто дотримання правил і норм, що вимагають відповідності отриманого результату вирішення його цільового призначення; багаторівневість завдань, тобто побудова системи завдань за принципом зростання складності. Основною вимогою до економетричних завдань, що до включення в загальну систему завдань, є наявність у них дидактичних функцій. Вони повинні сприяти створенню необхідних умов для засвоєння теоретичного матеріалу, відпрацюванню у них умінь та навичок відповідно до вимог навчальної програми, формування компетенцій. Економетричні завдання слід розглядати як задачу-метод, тому що в процесі її вирішення виявляється новий метод, спосіб, прийом міркування. Економетричне моделювання у навчанні є

засіб реалізації комплексу економетричних завдань, суттєвими ознаками яких є такі характеристики: застосовність до курсу ВНЗ економетрики; приналежність до проблем, реалізацію яких у процесі навчання економетриці найдоцільніше здійснити у певній економетричній формі. Для ілюстрації застосування завдань підготовчого рівня розглядається тема «Парна регресія» [2]. Вирішення завдання краще запропонувати студентам виконати за допомогою табличного процесора MS Excel. Закріпивши основні навички щодо вирішення першого типу економетричних завдань (а саме: сформувавши вміння здійснювати збір, аналіз та обробку даних, вибирати інструментальні засоби для обробки економічних даних, аналізувати результати розрахунків та обґрунтовувати отримані висновки), далі пропонуємо роботу в парах, яка дає всім можливість брати участь у роботі, практикувати навички співробітництва, міжособистісного спілкування (зокрема, вміння активно слухати, висловлювати свою точку зору з даної проблеми, виробляти спільну думку, вирішувати розбіжності, що виникають), що не завжди буває можливо у великому колективі.

При вирішенні завдань другого типу парна робота сприяє отриманню більш якісних знань теоретичного матеріалу, підвищенню самооцінки учня, відпрацюванню навички з виконання економіко-статистичних розрахунків, що дає можливість формування навичок побудови стандартних економетричних моделей, аналізу інтерпретації отриманих результатів, що сприяє розвитку компетенцій здобувачів. Для ілюстрації завдання-методу краще розглянути тему «Множинна регресія» [2].

Навчання економетричному моделюванню сприяє формуванню компетенцій, а отже, розвитку економічного мислення здобувача. Будь-які знання, якими опановують учні, можуть бути засвоєні ними тільки в тому випадку, якщо вся система розумових операцій задіяна. Професійні якості майбутнього фахівця суттєво залежать від того, яким виявляється зміст навчання та наскільки велика увага приділяється формуванню розумових дій. Економетрика грає значну роль у формуванні економічного мислення

студентів. Розвинене економічне мислення, володіння економетричним моделюванням дозволить випускникам вишу відповідати сучасному рівню розвитку економіки.

Список використаних джерел:

1. Бурда М.І. Компетентнісний підхід до підготовки фахівців економічного профілю: монографія. К.: Видавничий центр «Академія», 2014. 240 с.
2. Гріффітс В.Е., Піндайк Р.С. Економетрика. К.: Видавництво «Либідь», 2004. 928 с.

Велнечук В. - студентка БТФ

Шалар О.Г. - к. пед. н., доцент

Стрикаленко Є.А. - к.н.ф.в.с., доцент,

Херсонський державний аграрно-економічний університет,

м. Херсон, Україна

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ

Постановка проблеми. Психічне здоров'я є однією з найбільших людських цінностей не лише з індивідуальної, але і з соціальної точки зору. Проблема здоров'я молоді – стратегічна проблема сучасного українського суспільства, вирішення якої зумовлює якісні характеристики розвитку країни, його інтелектуальний та духовний капітал. Особливу увагу слід звернути на стан психічного здоров'я сучасної студентської молоді, адже це одна з найбільш піддатливих до стресів категорій [1, 7, 8].

Як відмічає М.С. Корольчук та ін., серед студентів 1-2 курсів існує великий відсоток тих, то страждає неврозами різного типу і вираженості, що суттєво ускладнює процес нормалізації навчання у вищому навчальному закладі [2, с. 17].